

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Jacob Maris

Plaats : Rotterdam
BRIN nummer : 17NJ|C1
Onderzoeksnummer : 288279
Datum onderzoek : 7 maart 2016
Datum vaststelling : 30 mei 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	10
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	12
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	13
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	16

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Jacob Maris heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De school haalt goede eindresultaten.
- Er zijn duidelijke streefdoelen en ambities voor taal en rekenen.
- De uitleg van de leraren, taakgerichtheid en betrokkenheid van de leerlingen in de meeste groepen is op orde.
- Er is rust en structuur door duidelijke regels.
- Het professionele werkklimaat en eigenaarschap van leraren is sterk in ontwikkeling.
- Er ligt een uitdaging om de resultaten van leerlingen scherper te analyseren en te evalueren.
- De complexe leerkrachtvaardigheden kunnen verder ontwikkeld worden.
- De school evalueert, verbetert en borgt haar kwaliteit, de volgende stap is om dit meer cyclisch en systematisch vorm te geven voor alle domeinen van het onderwijs.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Daaronder staat steeds de toelichting. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten				•	

Onderwijsresultaten

De eindopbrengsten op de Jacob Maris zijn hoog en stabiel. De afgelopen drie jaar behalen de leerlingen van groep 8 steevast een eindresultaat dat boven de bovengrens ligt die de inspectie hanteert voor een vergelijkbare leerlingenpopulatie.

De school analyseert de eindtoets op schoolniveau en op basis hiervan is er een ambitieus einddoel vastgesteld.

Een ontwikkelkans voor de school is het breder in kaart brengen van de resultaten van het onderwijs. Een mogelijkheid is het meten van de meerwaarde van het vak Engels dat de leerlingen vanaf de kleuterperiode krijgen aangeboden krijgen.

Sinds vorig jaar meet de school ook de sociale competenties van de leerlingen met een landelijk genormeerd instrument. Ook deze resultaten voldoen aan de norm die de inspectie heeft vastgesteld. De school kan zich bij dit onderdeel verder ontwikkelen door afspraken vast te leggen welke acties nodig zijn wanneer individuele- of groepen leerlingen uitvallen op onderdelen van deze toets.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.2	Zicht op ontwikkeling		•		
2.3	Didactisch handelen			•	

Onderwijsproces

De inspectie heeft samen met een observant van de school klassenobservaties uitgevoerd. Na het samen kijken hebben de school en de inspectie hetzelfde beeld over het didactisch handelen van de leraren. Ondanks dat er verschillen zijn tussen leraren, zijn de basisvaardigheden van het lesgeven bij alle leraren in orde. Er is de afgelopen jaren gewerkt aan een doorgaande lijn wat betreft het didactisch handelen en het klassenmanagement. Het resultaat hiervan was tijdens de lesobservaties duidelijk zichtbaar. In alle groepen hanteren de leraren hetzelfde klassenmanagement-model waardoor de voorspelbaarheid voor de leerlingen groter is geworden. In de meeste groepen was er daardoor sprake van rust en structuur. Wel kan bij een aantal groepen de taakgerichtheid van de leerlingen en de effectieve leertijd vergroot worden.

Een aandachtspunt schoolbreed is het ontwikkelen van de meer complexe leerkrachtvaardigheden, zoals het bewust stellen van leer- en denkvragen op het niveau van de leerling en het geven van gerichte feedback op het leerproces.

De leraren houden met behulp van Citotoetsen, observaties en leerlingenwerk zicht op de cognitieve ontwikkeling van hun leerlingen. Het team heeft stappen gezet om met behulp van groepsplannen gedifferentieerd les te geven. Dit is een proces in ontwikkeling, de basis ligt er inmiddels. De volgende stap is om de toetsen van de leerlingen diepgaander te analyseren en op basis van deze analyse concrete en passende doelen te formuleren, zodat het aanbod en de uitleg meer toegespitst worden op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Deze afstemming van het onderwijs op de specifieke behoefte van de (zorg)leerlingen is een belangrijk ontwikkelpunt voor de school.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.2	Veiligheid			•	

Schoolklimaat en veiligheid

Er is sprake van een veilig schoolklimaat en een prettige sfeer. Dit wordt door ouders en leerlingen beaamd. Er is een sfeer van openheid en leraren zien actief toe op het bevorderen en bewaken van een goed pedagogisch klimaat. Zowel ouders als leerlingen geven aan dat er weinig incidenten zijn en dat zodra zich

incidenten voordoen, de school hier snel en adequaat op reageert. Leerlingen geven bovendien aan dat ze het fijn vinden dat op school niemand uitgesloten wordt.

Of de leerlingen en leerkrachten zich daadwerkelijk veilig voelen, meet de school regelmatig. Daarnaast volgt de school ook de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen.

De school kan zich bij dit onderdeel verder ontwikkelen door afspraken vast te leggen in een veiligheidsbeleid dat gericht is preventie en afhandeling van incidenten.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur			•	

Kwaliteitszorg en ambitie

De directie heeft visie op de ontwikkeling van de school en de kwaliteit. Hiervoor zijn diverse speerpunten geformuleerd. Eén van de belangrijkste speerpunten is om leraren eigenaar te maken van hun eigen groepsonderwijs. Om leraren meer verantwoordelijk te maken voor onderwijsontwikkelingen zijn leraren ingedeeld in expertgroepen. Daarnaast richt de directie zich op het begeleiden van de leraren door bijvoorbeeld het uitvoeren van lesobservaties. Binnen het team groeit het draagvlak om de onderwijskwaliteit te verbeteren en dit doel te realiseren. Er is een aantal (beleids)plannen aanwezig om de langtermijndoelen van de school te realiseren. De school staat nu voor de uitdaging deze plannen te realiseren en vervolgens te borgen.

In de systematiek om de bereikte kwaliteit te bewaken en verbeteren is er ruimte voor verbetering. Het is van belang dat de school alle belangrijke onderdelen van het onderwijs periodiek gaat evalueren; juist ook die onderdelen waarbij geen recente verbeteractiviteiten hebben plaatsgevonden.

2.2 Oordelen over naleving

De eerder geconstateerde tekortkomingen in de naleving van wettelijke voorschriften zijn opgeheven.

Tijdens het onderzoek was een onvolledigheid in de inhoud van de schoolgids geconstateerd. Het document gaf geen informatie over de volgende onderdelen: vrijwilligheid van de ouderbijdrage en het adres van de landelijke

klachtencommissie (WPO artikel 13 lid 1 onder e en WPO artikel 13 lid 1 onder f). De school heeft na het onderzoek passende maatregelen getroffen die ertoe leiden dat ouders nu wel goed zijn geïnformeerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op Jacob Maris.

We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Jacob Maris is trots met het mooie inspectierapport. Er is in de afgelopen anderhalf jaar tijd veel opgepakt en uitgevoerd. De focus lag op het opbrengst- en handelingsgericht werken. We kunnen nu de conclusie trekken dat onze resultaten stabiel zijn en conform de leerling populatie. De stap binnen het opbrengst- en handelingsgericht werken die verder uitgebouwd gaat worden, is het nog meer verbinden van de verschillende onderdelen waardoor het cyclisch werken nog meer tot zijn recht komt.

De visie van de school luidt:

“Betere én bredere prestaties gaan bij ons hand in hand met plezier”.

Op de Jacob Maris willen wij ons focussen op de bredere prestaties van de kinderen, er is winst te behalen bij de “zachte vakken”. Binnen de school streven we naar een duidelijk kader wat we met deze vakken willen bereiken.

De vraag die wij onszelf als school stellen is:

“Wat is onze toegevoegde waarde?”

Dit verlangt van ons als team, dat de complexe leerkrachtvaardigheden verder ontwikkeld moeten worden. Alsmede het creëren van een professionele cultuur op de Jacob Maris waarin we van en met elkaar leren. De eerste stap is hierin gezet door het inrichten van expertgroepen. Eigenaarschap van leraren zal verder ontwikkeld worden, zodat zij gaan sturen in het eigen leerproces.

T.a.v. de onvolledigheid die in de inhoud van de schoolgids is geconstateerd is het volgende aangepast in de schoolgids voor 2016-2017:

- De vrijwilligheid van de ouderbijdrage;
- Het adres van de landelijke klachtencommissie

Tevens zijn de ouders in de nieuwsbrief van maart 2016 op de hoogte gebracht over deze ontbrekende informatie.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook Jacob Maris.

Op 7 maart 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen.

Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGBIED 4: KWALITEITZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke

managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.